NĂM THỨ BẢY SỐ 578 — MỖI SỐ NĂM XU — 癸酉年三月十四日 — NGÀY THỨ BẢY — 8 AVRIL 1933

GIÁ BÁN

	ĐÔNG PHÁP	NGOẠI QUỐC
Một năm	5$00	8$00
Sáu tháng	2.50	4.50
Ba tháng	1.50	2.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BẢO-QUÁN
Số 123, đường Chasseloup-Laubat, Huế
Giây thép nói: số 62
Giây thép: TIENGDAN HUẾ

Thà chịu cái khổ mà lòng được vui, còn hơn là hưởng cái vui mà lòng phải khổ.

LÀM QUAN VUI HAY LÀ KHỔ?

Từ tháng chín năm ngoái, sau Đức Bảo-Đại hồi loan thân chính, thì có tin truyền trong tòa Nội các người nầy sẽ về hưu, người kia sẽ lên thay, các báo đều có đăng cái tin ấy. Kể đó thì thấy một nhà làm báo vụt bỗ lên ghế thượng thơ, cùng ông nghị-trưởng Dân-biểu cũng được đeo huy hiệu là thượng thơ Dân biểu. Còn bên quan trường thì ngoài địa phương có thay đổi một ít mà thôi, chớ cái tin đồn về Nội các kia, vẫn chưa thấy thực hiện. Sau lại có tin nói vì lễ Nam-giao nên sự thay đổi kia còn hoãn lại, nghĩa là gặp lễ lớn nên các cụ còn ở hầu lễ . . .

Nay lễ Nam-giao đã rồi, cái tin Nội các thay đổi kia lại thấy truyền như trước. Vì thế mà nhiều người nẩy ra câu hỏi:

«Làm quan vui hay khổ?»

Trả lời câu hỏi nầy cho được chân xác, trừ phi người đương cuộc đã nếm mùi cay chua ngọt đắng trong cái cảnh đặc biệt ấy, mới hiểu rõ chân tướng ra sao; còn kẻ bàng quan bằng vào cái gì mà suy đoán cho nhằm được. Kỳ giả cũng là một người ngoài cửa như bao nhiêu người có mối hoài nghi trên, song lấy tư cách nhà học giả, đối với vấn đề hoài nghi gì, cũng xét trên lịch sử, theo lời giải của cổ nhân, cùng bằng theo tâm lý thông thường mà phô bày những lời gọi là «giả định» để cung cho độc giả xét xem.

Theo trên lịch sử phương Đông thì làm quan gồm cả cái trường hợp «vui và khổ», mà không phải toàn «vui» như phần đông đã tưởng. Những câu «vinh thân phi gia», «vinh thê ấm tử» cùng đi xen lẫn với những câu: «tri quân trạch dân», «hiền thân dương danh», đã ấn sâu vào trong não mỗi người, gần như trong thế giới không có cái cảnh gì là vui hơn sự làm quan nữa. Bởi vậy nên không những người có tài có học, cần phải bước vào đường ấy để thi thố tài học của mình; mà những kẻ đê hèn, rác cửa nầy, hư ngỏ kia, cũng trăm phương ngàn chước, mua tìm cho được chút phẩm hàm gì gì để dồi mặt, ấy là làm quan vui.

Song nói làm quan là toàn vui thì cũng không đúng, vì nếu hẳn là vui thì xưa nay trên lịch sử những kẻ có tài học nhiều, chí khí lớn, mà đứng ngoài phá qui không thờ vương hầu, sao người đời cho là hạng người cao thượng? Mà cũng lắm kẻ đương làm quan mà hoặc cởi ấn mà về, treo mão mà đi (như Đăng-Mạnh, Mai-Phác đời Hán, Đào Tiềm đời Tấn v. v.), có kẻ nhận sự làm quan là nơi «xiềng danh khóa lợi»; vậy thì làm quan lại là một cái cảnh khổ.

Trên là nói về cuộc quan trường chung. Đến nói về cái hạng đặc biệt quyền cao chức trọng thì cũng không tránh khỏi cái lệ «vui và khổ» nói trên. Đại loại như những bậc phò bang khai quốc làm được công nghiệp vẻ vang, rồi được đỗ hình Lân các, vẻ tượng Vân đài, ấy là làm quan vui; còn như quyền lộc cao, chức tước lớn mà làm như Vương-Mãng, Tào Cối, thì cái vui chỉ một hồi mà cái khổ trải muôn ngàn thuở. Ngoài ra gặp cái tình thế như ông Khổng-Minh đời Thục-Hán thì quyền nghiêng nhân chủ, ngồi quân quốc liệu, mà việc nhiều dồn ít, cho đến cố chí về hưu mà rút cuộc: chết trong dinh trận, không sao về được, khổ biết chừng nào! Trái lại như Trịnh-Tùng, Mạc-đăng-Dung, lại sướng đáo để . .

Cái lịch sử làm quan xưa nay vui khổ phức tạp như thế, vậy xin dẫn mấy câu thi người xưa đối với trường hợp ấy mà đã phát lộ ra, để chứng cái quan niệm nói trên:

1) Đời Đường đãi quan lại rất hậu, bổng lộc nhiều, nên nhiều ông quan muốn hưu mà không nỡ dứt tình. Viện Mai đề tập thi «Trường-Khánh» có câu:

«Miệng nói hưu hoài về chẳng dứt,
Chỉ nhân vui nhưtấy quan Đường».
(Mãn kiếm thuyết qui qui bất đắc,
Chỉ nhân quan lạc thị Đường triều.)
滿口說歸歸不得,
只因官樂是唐朝.

2) Ở trong cái cảnh phiền hoa náo nhiệt lâu ngày chán chan, mà nghĩ đến cái cảnh non xanh nước biếc, nước trong gió thơm, cũng nhận là có hứng thú hơn, nên dầu vì cớ gì chưa về được, ngồi nơi lâng miếu mà pha câu giang hồ, cũng tỏ chút tâm lý cao thượng.

Hoàng-sơn-Điền có bài thi sau chính là ngụ tâm lý ấy:

«Thường cùng đồng bạn nói về hưu,
Câu chuyện hàn huyên ở khẩu đầu.
Nào khác bình phong trường hát nợ,
Bức tranh vẽ cảnh Bạch-lần-châu».
(Thường tham bàn lý thuyết qui hưu,
Đồ tác hàn huyên bảo thoại đầu.
Cáp tợ châu môn ca vỗ địa,
Bình phong thiên họa Bạch lần châu).
常參理學說歸休,
都作寒暄保話頭.
恰似象門歌舞地,
屏風畫出白蘋洲.

(Mấy bài thi nầy tác giả người đời Thanh, Tùy viên thi thoại đều có chép cả).

Chuyện làm quan vui thì nhiều người rồ, có lẽ kẻ chưa làm quan phần đông cũng hiểu như thế. Còn cái cảnh làm quan khổ thì duy người đã trải qua mới nếm mùi đắng ấy. Biện tòa Nội các ta nay, kẻ sắm về hưu, người sẽ lên thay, các cụ hiện đương chức đáy, công thành danh toại, có ở lại hay có về tất không phân nân (?) vì đã trải cái trường hợp «vui khổ» ấy rồi. Duy có mấy người chực thay, tưởng cũng nghĩ đến cái mặt trái là «làm quan khổ» kia, không nên chỉ thấy một mặt «vui» mà có chỗ nhận lầm.

Sử-bình-Tử

THẾ GIỚI THỜI BÌNH

Cứ thấy chuyện rắc rối mãi

BÊN Á CHƯA YÊN LẠI BÊN ÂU

Sau trận Âu-chiến 1914-1918, trên 10 mấy năm trời, thế giới có hơi yêm điềm một chút; có gai mắt khó chịu mà lo phòng ngừa chăng. . . . . Ngoài ra các nước bắt tay nhau trong hội nghị hòa bình tái bình, không ai nói tới chuyện chiến tranh. Bác nào có lòng «móm» cũng ngầm ngầm sắp đặt trong màn kín.

Vậy mà trên vài năm nay, bên Viễn đông thì chú Nhật công nhiên thi cái chánh sách võ lực xâm lược, không kể gì điều ước, không thèm để Quốc liên vào trong con mắt, chiếm lãnh Mãn-châu, kéo quân ngay vào ở giữa ổ liệt cường là Jô giới Thượng-hải mà tung hoành một mình. Nay lại lấy Nhiệt-hà, định chiếm cả Thiên-tân, Bắc-bình và phong tỏa các cửa biển Tàu.

Chú Nhật ngang dọc như thế, các nước ôm lòng lo ngại, chưa nghĩ ra phương gì đối phó, thì bên kia chú Đức Hitler cũng khởi lên làm rầy: nào lối thôi không chịu trả nợ, nào đòi các thuộc địa lại, nào hùng hiếp dân Do-Thái, mới rồi lại công nhiên đắc đảng quân qua biên giới Đan-mạch để dự cuộc biểu tình. Đó là chưa kể Nga lo luyện quân, Mỹ chăm đóng tàu, Ý dương hầm hầm đứng một bên mà cược thủ gươm thử súng kia.

Cái thuyết «cạnh tranh sinh tồn», lâu nay ai cũng công nhận có giúp ích cho cuộc tấn hóa của loài người, mà nay xem hiện trạng thế giới kể trên, thì rõ ra cái học thuyết ấy chỉ ích lợi cho một số ít, mà số ít khi nào cũng thuộc về phe nhiều tiền và mạnh thế, chớ phần đại đa số của loài người, không những không ích gì, trở lại bị cái ảnh hưởng học thuyết ấy mà chỉ đem xương thịt hy sinh cho số ít thôi.

Sóng nầy chưa yên, sóng kia đã giậy, trên mặt biển khổ của loài người không biết đâu là bờ, ai muốn xướng cái thuyết nhân đạo hòa bình, hãy đợi ngày nào địa cầu nầy thông với các tinh cầu kia, sẽ mang chủ nghĩa cao thượng ấy mà truyền bá, may ra nhân loại ở các tinh cầu kia họ có nghe theo mà thực hành chăng? Còn ở quả đất con con người đông của biểm nầy, tưởng nói chuyện viển vông ấy cũng vô ích.

H. H. Nh.

. . . . . người Nhật toan nuốt cả Trung-quốc sao?

Theo tin Quảng-châu vừa rồi, trận đánh ở Hỷ-phong-khẩu, Tổng-triết-Nguyên có giết một người lính lệnh pháo binh Nhật, lục trong mình người ấy được một bức địa-đồ nước Mãn-châu, nhập cả 18 năm vào địa phận nước mới.

. . . . . .

ĐÃ CỰC KHỔ MÀ CÒN NÓI VIỆC NƯỚC

(Khách trú thất nghiệp ở Saigon ẩu đả nhau vì vấn đề Trung — Nhật)

Theo báo trong Nam, lúc 7 giờ tối 27 Mars vừa rồi, có một trận ẩu đả giữa bọn khách trú ở Xóm chiếu dử lắm. Kết quả 1 người chết, 6 người bị thương.

Nguyên ở Xóm-chiếu là chỗ chứa dân gọi quốc hoặc mới đến Sài-gòn, hoặc vì cớ gì bị giải về xứ, phải cầm lại đó. Ở đấy có độ 200 người khách trú không giấy thuế thân và không nghiệp, sắp bị dẫn về xứ; người miền Nam có, người miền Bắc có.

Ngồi không, các chú dở chuyện làm ăn đàm luận, than tiếc xứ Nam kỳ; lần lượt bắt qua vấn đề Trung-Nhật. Bây giờ bọn miền Nam thì chê bọn miền Bắc là nhát gan, không dám liều chết chống Nhật để cho đất Mãn châu lọt vào tay họ, nên đem lời mạt sát. Không chịu được bọn miền Bắc nổi lên ngộ ngộ, nị nị gì một cấp, rồi hai bên xáp trận.

. . . . . .

CHUYỆN ĐỜI

Nhịn ăn mà mặc, nhịn mặc mà ăn

Trong các chùa nước ta thường hay tô hai ông thần vào hai cái cột ở phía ngoài. Một ông thì dáng đà béo tốt, tức là ông nhịn mặc mà ăn; ông kia thì xác ve gầy gò, tức là ông nhịn ăn mà mặc (Người ta thường gọi là ông Thiện và ông Ác nhưng đây xin đặt tên lại ông Ăn và ông Mặc).

Một hôm, kỳ giả đi qua một cái chùa kia, phong cảnh tịch mịch. Bỗng chốc nghe tiếng cãi nhau ồn ào; kỳ giả bước lại gần mà bèn tai như nghe hai người nói chuyện.

Ông Ăn trừng mắt, nói:

— Anh cứ cười tôi mặc tôi tàn mãi à? Anh không biết ở đời, trọng nhất là sự «ăn» hay sao? Vì sao mà người ta phải mồ hôi đổ lộn nước mắt, làm lụng vất vả suốt năm? Cái gì cũng phải đặt miếng «ăn» lên trước mới được. Anh không nghe người ta nói «ăn là trời» hay sao? Ai người mặc ai, tôi chỉ biết «ăn» mà thôi!

Ông Mặc mỉm cười:

— Anh ngu quá! Chỉ biết lo sao cho đầy bụng là thôi, có biết gì đến sự khác! Anh phải biết đời nay họ trọng nhau cũng vì mảnh quần tấm áo cả. Nầy, anh không xem ai cũng trọng tôi mà khinh anh đó hay sao? Tục ngữ đã nói: «đi ra cái áo cái quần...», sao mà còn bo bo giữ lấy cái ăn mãi? Anh nên nghe tôi sửa sang cái lốt bề ngoài lại.

Ông Ăn không phục cứ cãi lại.

Hai ông biện thuyết ồn ào, gần ẩu đả! Kỳ giả muốn can thiệp vào, nhưng nghĩ lại, hai ông đều có lý cả, biết phân lẽ phải trái thế nào?

Bỗng chốc thấy một vị thần, uy nghi lẫm liệt, gương mặt nghiêm trang, hai tay chắp trước ngực, từ từ trong chùa bước ra.

Ông Ăn và ông Mặc đều qui xuống lạy đức phật Thích-ca. Ngài phán cho hai người nghe: (trỏ ông Ăn) — Ngươi nhịn mặc mà ăn, chỉ biết cái bụng, không rõ rằng miếng ăn giết người hay sao? Miếng ăn làm mờ ám lương tâm, hại hoại luân lý. Những cái xấu ở thế gian kia xảy ra đều cũng vì miếng ăn. Miếng ăn là một món đồ tiện sao ngươi còn khư khư giữ lấy thói ăn mãi mãi thế? (Trỏ ông Mặc): Còn ngươi cũng chẳng hay gì! Ngươi hà không biết rằng cái vẻ bề ngoài là vô dụng sao? Con rắn kia mà nằm trong đống vàng, nó cũng cứ là con rắn, nó khi nào lại biến thành con rồng đâu? Vậy ta khuyên hai người nên sửa tánh nết lại, chớ cái tội đựng cơm với cái giá mắc áo có hay gì?

Kỳ giả nhân nghe được câu chuyện có thú, vùng nhớ lại câu Kiều, bèn ngâm to:

«. . . . . .
Những phường giá áo túi cơm sá gì?»

N. X. N.

VẤN-ĐỀ BỒI-THƯỜNG CỦA NƯỚC ĐỨC

Vấn đề bồi thường của nước Đức là một vấn đề đã cũ, nhưng vì chưa giải quyết xong, mỗi năm mỗi đem ra bàn đi bàn lại, thành ra một vấn đề mới luôn. Vậy tưởng biết qua những thời kỳ trải qua của vấn đề ấy không phải là một sự vô ích, phỏng thì giờ vậy:

1918 - 1919

Hòa-ước Versailles không định rõ số nợ của nước Đức là bao nhiêu; chỉ giao cho một Hội đồng quốc tế gọi là Hội đồng Bồi thường xét định. Những bài diễn văn trong mấy tháng sau cuộc đình chiến — như diễn văn của Lloyd Georges và của Klotz — định là 800.000 triệu mác vàng.

Tháng Mars năm 1919, đoàn đại biểu Mỹ bàn định lại số nợ của Đức là 126.000 triệu mác vàng (không buộc Đức bồi những khoản phí về chiến tranh). Nhưng đoàn đại biểu Pháp Anh không thuận.

Đương lúc chờ đợi kết quả công việc của Hội đồng Bồi thường, ông Klotz, trong hai bài diễn văn đọc ngày 5 Septembre và 29 decembre 1919, tuyên bố rằng theo hòa ước, Pháp được lãnh 200.000 triệu và các nước đồng minh 375.000 triệu mác vàng.

1920 - 1921

Trong hai năm 1920 1921, có nhiều cuộc hội nghị để định số nợ của Đức phải trả và số phải chia phân ra cho các nước đồng minh. Chỉ kể hai cuộc hội nghị như sau: hội nghị ở Boulogne nhóm tháng juin 1920, định số nợ của Đức là 269.000 triệu mác vàng; hội nghị ở Paris nhóm tháng janvier 1921, định lại 226.000 triệu mác vàng (không kể thuế 12%, đánh các năng xuất cảng của Đức), và trả trong một kỳ hạn là 42 năm.

Tháng Mars năm 1921, đoàn đại-biểu Đức yêu cầu định số nợ lại 50.000 triệu, phân ra từng năm mà trả, với một số lời là 5%.

Các nước đồng minh không thuận và chiếm các thành phố Dusseldorf, Duisbourg và Ruhrort.

Ngày 27 Avril 1921, Hội-đồng Bồi-thường trình Đức phải trả 132.000 triệu, cứ mỗi năm trả 2.000 triệu, lại thêm 26% suất xuất cảng của Đức.

Nhưng đến tháng décembre năm 1921, Đức không thể trả được, bèn yêu cầu hoãn lại.

(Xem qua trang 2 cột 6)

Để tránh cái nạn «phải dịch tư tưởng của người ở, kẻ tớ số báo sao bản báo sẽ đăng một bản tiểu-thuyết do ông Lượng Phát viết, tức là bản

TỘI CỦA AI?

«Tội của ai?» là chuyện một chàng thanh niên người tỉnh ngoài, có khiếu thông minh, có đại chí, nhưng cũng vì cảnh ngộ eo le, thói đời đen bạc... làm cho chàng ta phải nghĩ đến những chuyện gớm ghê... «Tội của ai?» có hay giải nhiều tư tưởng rất «lo đời». Độc giả hãy đón xem ở mục tiểu thuyết tờ sắp tới, thì sẽ rõ

LUẬN-ĐÀN

Bản tánh và can đảm

Người ta sinh ra, trừ lúc còn bé dại không kể, lớn lên thì ai ai cũng có can đảm và bản tánh của nấy. Can đảm và bản tánh, tùy người, tùy lúc, tùy việc mà thi thố.

Xét trong công việc làm ăn thường ngày, cá nhân đối với cá nhân, như một người ở đồng bái, làm ruộng làm vườn, song le công việc ruộng vườn, cuốc đất lật cỏ, tuy rằng dễ dàng, nhưng không phải là không có khó nhọc. Nếu người làm ruộng làm vườn kia, mới ra cầm cuốc, cuốc năm ba lát đất, đã mệt, rồi thấy mệt mà vội đành quăng cuốc liệng mai, thế là anh làm ruộng ấy chẳng những là không có can đảm mà lại là không có bản tánh mà đành bỏ cái trách nhiệm trọng yếu của mình. Một người thợ rèn, cũng rằng thời bễ, ngồi gần lửa sợ nóng, đập búa sợ mỏi tay, mà đành phải bỏ nghề qui bản của mình, chẳng những là người thợ rèn kia không có can đảm mà lại là không có bản tánh. Một người học trò, làm bài luận, bài toán gì, nghĩ chưa ra thấy khó, đã vội quăng bút, không chịu làm nữa, chẳng những là không có can đảm chịu khó mà lại không có bản tánh, rồi không bao giờ mà biết làm luận làm toán.

Công việc lớn lao nữa, như vượt biển ra khơi, Kha-luân-Bố (Christophe Colomb), cái bản tánh của người ta có chi mạo hiểm, ta muốn tìm cho thấy Tân-thế-giới (châu Mỹ), nếu không có can đảm nữa dương bị nhiều đều ngăn trở mà thối lui, thì cái sự nghiệp của người chắc cũng không được đến ngày nay mà ngàn năm sử sách.

Công việc của các bậc anh hùng, chí sĩ, vĩ nhân, biết bao phen khó nhọc, treo non lặn suối, vào tử ra sanh, mới để lại cái sự nghiệp và danh dự như ngày nay ta thường thấy ở trên sử sách, cũng vì người có can đảm và có bản tánh.

Cái bản tánh và can đảm nó đã làm cho người ta có cái sự nghiệp và danh dự như thế!...

Huống chi trên con đường sống của người đời, nào có phải là như một cái đường êm ả, phẳng lặng, mà ta có thể tưởng tượng rằng nó sẽ «xoay trở như chong chóng» đâu!... Nhiều người cư lấy cái can đảm và cái tánh phù hiểu nông nổi nhất thời mà đối với công việc đời... rồi nửa đường thấy sự khó khăn lâu dài, nửa đường gặp nhiều đều ngăn trở, mà đã vội toan lý thoái ra ngoài hiểm cố mà rời cái mục đích.... Nhất bộc thập bản, rồi rút cục lại chẳng ăn thua chi!

Tiến rồi mà thôi, chẳng những là người không có can đảm mà lại là người không có bản tánh.

Bởi thế, chúng ta bất kỳ đối với việc chi, ở vào trường hợp nào, hay là muốn nắm nhau lên con đường tự cứu... để lần mò tới miền cực lạc... thì chúng ta trước phải nuôi lấy cái bản tánh, sau nữa ta phải có can đảm. Có hai cái đó rồi, không kịp thì chậm, có lúc được việc. Không có can đảm mà có bản tánh cũng có lúc được việc. Nếu cái có can đảm mà không có bản tánh thì ít lúc được việc. Nếu không có cả hai thì không lúc nào được việc...

Vậy, ai là người có bản tánh, có can đảm?

Xích-tâm Tử

https://tieulun.hopto.org

ANNAM LỊCH SỰ
HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

TRẢ LỜI BÀI

« KHÙNG HOẢNG CÓ RIÊNG CHI AI ĐÂU? »

Bức thơ của ông Nghị-trưởng Nguyễn-Trác gởi lên quan Khâm-sứ

(Tiếp theo và hết)

Ở chốn thôn quê, cũng còn có nhà giàu khá, phần vì không hiểu, phần vì nhát gan, nên còn để sót lỉ nhiều bạc đồng cũ 27grs, nay học cần bạc nạp thuế, mà nhà nước không rộng thu cho, thời số bạc ấy thành ra một vật vô dụng.

. . . . . .

Những tình tệ kể trên, đều là sự thực, tôi giám chắc các quan địa phương cũng đều biết rõ. Đứng trước tình cảnh khó khăn này, tưởng chính phủ gắp nên tìm phương bổ cứu thế nào, cho nhân dân đỡ phần khổ hại trong vụ sưu thuế sắp tới đây.

. . . . . .

Huống nay quan lại Nam triều và viên chức Bảo-hộ, cũng đều chịu theo luật chung giảm phần lương bổng, thời nay có ân giảm thuế đinh cho dân Trung-kỳ, tưởng cũng hợp với cái nghĩa bần phú tương tư tồn thượng ích hạ mà thôi.

Từ ngày Đức Hoàng-Thượng hồi loan thăm chánh, đã ban ân điển cho các hạng thần dân, mà riêng phần dân nghèo, thời chưa được nhờ ơn gì cả.

Vì các lẻ trên, tôi xin thay mặt nhân dân, thỉnh cầu mấy khoản sau nầy :

1/ Xin gia ân giảm 10% thuế đinh về năm 1933 cho toàn xứ Trung-kỳ. Số ân giảm ấy chỉ những người không có lương bổng, những người không có cửa hàng, xưởng thợ, và những người không có số ruộng được 2 mẫu trở lên, thời mới được hưởng mà thôi. Ví dụ : Làng X. có một trăm xuất đinh, số bạc sưu là 250$, số được ân giảm 10% là 25$, thời cái số 25$ ấy, chỉ đem chia đều cho những người dân nghèo không vào mấy hạng kể trên mà thôi.

2/ Xin đến kỳ thu thuế năm nay cho dân nạp 10% bằng tiền đồng, định giá mỗi đồng bạc là 7 quan, cho được nhất luật và tiện thu nạp (dựa theo quan giá mỗi đồng bạc bảy quan năm, và thời giá mỗi đồng bạc sáu quan năm mà định giá bảy quan ấy). Số tiền ấy dùng để phát lương cho các quan lại Nam-triều, và các nam viên chức tòng sự Bảo hộ. Theo số lương từng người mỗi tháng phát một nửa, hoặc một phần ba bằng tiền. Như thế nhà nước và quan lại cũng có phần phiền phí đôi chút, nhưng dân được đỡ phần thiệt hại rất nhiều. Xem trước kia thu thuế bằng lúa và tiền, lại còn phiền phí gấp mấy.

3/ Xin gia ân cho nhân dân, ai còn sót lại thứ bạc đồng cũ 27grs đều được đem nạp phần sưu thuế, trong vụ thu thuế năm nay.

4/ Xin cho nhân dân ai có thứ bạc đồng mới 20grs đem nạp sưu thuế thời đều thu nhận một cách dễ dàng. Nếu nhà nước có nghị sự tiêu thụ bạc mới sinh ra gian tệ, thời xin ra lệnh nhất luật thu hồi hết thảy số bạc đã đem ra phát hành, để sự lưu thông tiền tài khỏi bị ngăn trở.

KHO CHUYỆN...

Hồm trước khi mất Nhiệt hà, vào 7ờ 10 giờ 30 phút đêm, địa kỷ niệm nhà đại cách mạng Trung hoa là Tôn dật Tiên ở nửa Việt tu bị set đánh sụt hẳn một góc.

Hội đồng thành phố Quảng-châu ngày 16 Mars, đã bắn lấy dân bà xung vào ngạch cảnh binh trong sở Cảnh sát. 10 phần trăm cảnh binh sẽ là đàn bà, kén toàn những con gái từ 18 tuổi đến 20 tuổi. Cảnh binh đàn bà sẽ vận đồ như cảnh binh đàn ông, nhưng vẫn phải mặc váy.

Một chiếc máy bay ba máy, 1200 mã lực của người Hồng-mao, vừa rồi cất cánh ở Hanoen bao hồi 1 giờ 46 để về Luân đôn, khi đến thành Essen thình lình phát cháy trở xuống, chết 13 mạng.

Trên chiếc máy bay có một vị phi công, một người thợ máy, một người lo về việc vô tuyến điện và 12 vị hành khách.

Vị phi công, người thợ máy và 2 người hành khách, trong ấy có một người đàn bà bị thiêu đen. Cách chỗ máy bay rơi chừng 300 thước người ta tìm được 4 cái thây, có lẽ ta vì nỵ đã nhảy dù xuống trước.

Ngày 9 E. T. làm giáo học trường Cai-lậu-thượng thuộc tỉnh Sa-đec (Nam kỳ) vừa bị hội đồng kỷ luật huyện chức. Nguyên hồi tháng decembre 1932 vừa rồi, trong khi dạy học, một tên học trò vô không thuộc cửa chương, thầy qua giận thế nào cầm lại no mà xạch lên, đến nỗi đứt mất vành tai mau chảy ra lênh láng. Ông đốc trường đưa việc hàng đó lý trình quan thanh tra các trường sơ học, thì ngày 14 Mars vừa rồi hội đồng kỷ luật đã đòi ra xét hỏi và huyện chức trước khi có lệnh phán xử.

Phỏng chừng năm 1936 tới đây ở Pháp sẽ mở cuộc đấu xảo thuộc địa nữa.

. . . . . .

XIN ĐOAN

Nếu dùng 2 phương thuốc nầy mà bệnh không lành tất, được hoàn tiền lại.

1/ **Thuốc trừ ho lao truyền nhiễm**, ho khạc ra đờm, ra huyết, ho kinh niên, lâu mấy cũng trị được. Phương thuốc nầy hiệu nghiệm lắm chúng tôi muốn các nơi đều biết mua dùng, nhưng không đủ vốn mà khuếch trương, vậy ngài nào có tiền muốn phát hành thuốc ấy, xin viết thư thương lượng, chúng tôi sẽ nhường cho nhiều quyền lợi, và gởi thuốc cho mà thí nghiệm thử xem. Hộp nhỏ 1$50, hộp to 2$50.

2/ **Thuốc trừ tuyệt Bạch thốn trùng**, (sán sơ-mit tê-ni) đã được âm người dùng và nhiều thơ cảm tạ (đã đăng vài bức thơ lên báo T. D.) Thuốc ôn hòa và dễ dùng. Mỗi hộp 0$50, 2 hộp đỡ lành. Thơ và mandat để gởi cho

M. NGUYỄN-TRUNG-THẤM
Quảng xá — Đồng hới

CỐ-TINH BỔ-THẬN HOÀN

Mắc bệnh gì thì phải uống Cố-Tinh Bổ Thận! Bệnh như thế nào thì phải uống Cố-Tinh Bổ Thận ?

Bệnh như thế nào thì phải uống CỐ TINH BỔ THẬN ? Thoạt tiên, hay đau lưng, mỏi mệt, thường hoa mắt, ù tai, đêm ngủ không yên giấc, hay chiêm bao thấy nhiều chuyện bậy bạ tinh ra sự bậy bạ. Bệnh đương trong thời kỳ nầy thì mau dùng bài 3 ký CỐ TINH BỔ THẬN thì khỏi phát ra các chứng bệnh như mau nhớ chóng rồ.

Mộng-tinh — Di-tinh — Hoạt-tinh

là ba chứng rất hiểm nghèo, tuy theo bệnh nặng nhẹ mà phát tinh ra. Rất có hại đến đường sinh dục. Nếu để phát ra ba chứng hiểm nghèo nói trên rồi, thì phải lập tức gửi thư về lấy toàn 6 ký mà dùng tiếp thì tất được chóng khỏi.

Bệnh nầy phần nhiều các bạn thanh niên thường mắc, vì hoặc chơi bời quá độ rượu chè thuốc đêm, hoặc là lăng nhiễm đường mà sinh ra, cứ thường 15 đến 20 tuổi nhiều người mắc lắm. Ai mắc xin gửi thư hỏi hiệu

SINH-HUY
64, Rue Maréchal Foch VINH

Thuốc nầy mỗi ký giá 1$00, mua từ mấy ký tính giá đặc biệt là 1$00, tiền cước phí người mua phải trả. Mua mandat đề tên M. SINH HUY. Đánh giây thép đề ở SINH-HUY VINH.

Mấy lời thiết thực, xin Chính phủ lượng xét chuẩn y, ngõ hầu nhân dân được nhờ ơn phước.

Nay kính trình
Thay mặt Viện Dân-biểu
Nghị-trưởng: NGUYỄN-TRÁC

Việc Thế-giới

TRUNG HOA

Kháng Nhật

Thượng-hải, 29 mars. — Trong một bức điện tín cho Tưởng-giới-Thạch, Phùng-ngọc Tường công nhận ý kiến kháng Nhật, và khuyên cải chính những tin đồn về sự trực tiếp điều đình với Nhật, tự ra cầm đầu một đội quân 100.000 người mà lấy lại Nhiệt-hà, giúp cho quân ở các địa phương sung đan cùng sắp đặt lại công việc chính trị ở Trung-hoa.

Trong chính phủ Trung hoa

Thượng-hải, 30 Mars. — Uông-Tinh-Vệ nhận lại chức Trưởng ban hành chính, là một cái dấu tỏ rằng chính phủ Nam-kinh thêm thế lực và việc điều đình với Nhật là việc huyễn.

ẤN ĐỘ

Quốc gia Hội nghị Ấn-độ

Bombay, 28 mars. — Ông Malaviya, lãnh tụ đảng quốc gia Ấn-độ, được tin chính thức cho chính phủ không cho phép chủ tọa kỳ Hội đồng thường niên của Hội nghị quốc gia Ấn-độ ở Calcutta, vì kỳ hội đồng ấy bị cấm, cấm cho đến khi nào Hội nghị bãi bỏ cái thủ đoạn bất tuân pháp luật mới thôi. Nhưng đến mai Malaviya cũng cứ đến Calcutta.

Hội nghị Hồi Hồi

Calcutta, 30 mars. — Ông Hội trưởng và 50 hội viên bị bắt vì trái với chỉ dụ cấm kỳ Hội đồng đình nhóm.

(Xem qua trang 3 cột 3)

SÁCH DẠY THÔI-MIÊN

Thôi-miên là dạy các khoa : thần-học thôi-miên-học, nhân điện-học, ám-thị-học, xuất-hồn-học, giáng-thần-học, thần giao cách cảm-học, trị bệnh học, v. v.

Mục đích là để *phá tan cái nền mê tín dị đoan* của nước nhà; mưu tìm cái thuật « *sống mãi không chết* » cũng là khám phá cái màn bí-mật của ông Tạo-hóa vậy. *Ma là gì ? Quỉ là gì ? Hồn mê là gì ? Phù thủy là gì ? Chữa bệnh không phải thuốc là gì ? Đồng bóng, đồng-thiếp là gì ? Tại sao lại chữa bệnh và sai khiến cũng là hiển hình được ở nơi xa mình ?! học giả có thể bay được (bên Tây đã có người học thôi-miên mà bay được). Đều là do học thôi-miên mà ra cả chứ đâu!*

Trọn bộ 4 cuốn, giá 1$50, ở xa thêm cước 0$32. Mua buôn, mua lẻ, thơ và mandat đề cho nhà xuất-bản như vầy :

NHẬT-NAM THƯ-QUÁN
104 hàng Gai -:- HANOI

Khuynh = Diệp = Báo

LÀ TỜ BÁO BIẾU KHÔNG CỦA HIỆU VIÊN-ĐỆ

đã được nghị-định phủ Toàn-quyền cho phép xuất bản

Số 1 ra nhằm ngày 15 Avril 1933 6 trương khổ lớn

CÓ NHỮNG BÀI :

1-) Khuynh-Diệp Báo ra đời.
2-) Giá-trị là gì ? (kinh-tế học).
3-) Mở phố buôn (thương thức).
4-) Cái ổ hay cặp gió (chuyện vui kinh-tế)
5-) Vận vãn.
6-) Nghề làm nón Gò-Găng ở Bình-định.
7-) Giấy bồi Quảng bình.
8-) Một giống hạt có thể dùng như café.
9-) Ngư-nghiệp sinh-hoạt của người Việt-Nam tại xứ Lào
10-) Trai tài, gái tài (về văn thơ cổ).
11-) Hội chợ Lục thiện Huế (một tối văn thơ mới)
12-) Linh đời (đoản-thiên tiểu-thuyết)
13 Huế (tân-tỷ ở Kinh-thành)
14-) Kết quả cuộc thi lớn Khuynh-Diệp, và nhiều bài khác

Báo-quán : BẾN-NGỰ-1-HUẾ
Giây nói : 87

Tác-giả : ĐÀO DUY-ANH

6.000 chữ (đơn-tự) 40.000 lời (từ ngữ)

Đã ra trọn bộ 2 quyển 1.500 trang khổ to

Đã được nha Học-chánh Đông dương công-nhận làm sách học

Nhà cựu học
Nhà tân học

Quan lại, chức việc, học sinh cùng tất cả mọi người thường đọc hay viết Quốc-văn, hoặc muốn nghiên cứu Hán văn, đều nên dùng bộ sách này.

Từ nay trở đi, bán theo định giá mỗi bộ . . . . . 6$50

Hai quyển đóng chung làm một, bìa vải, chữ vàng thật (đóng tại nhà in Lê-văn-Tân, Hanoi) bán giá . . . . 8$00

(Những nơi ở xa phải gởi sách đi thì tính thêm 0$50 cước).

Mua tại các nhà Đại lý không tính tiền cước.

Thơ và mandat gởi về : QUAN-HẢI
Rue Gia-Long — Huế

Quê Thanh ! Quê Thanh !

Bản hiệu trữ bán quế Thanh rất tốt, đủ các hạng, cả quế mới quế cũ, mà phiến nào cũng có đầu quan đóng làm chứng.

Các hạng quế tốt nhất là :

— Quế Mạnh-kha-sơn thuộc châu Quan-hóa.

— Quế Phó-chánh-sơn thuộc châu Lang chánh.

— Quế Biền-ta-leo và Lệ khê, thuộc châu Thường-xuân,

cùng quế An-thổ, Tri-nang v. v. . .

Giá quế từ 60$00 một lạng trở xuống.

Ở xa muốn mua xin viết thơ thương lượng, chúng tôi sẽ gởi quế theo cách lĩnh hóa giao ngân. Nhận được quế mà không vừa ý, cứ gởi trả lại cho chúng tôi, chúng tôi sẽ hoàn lại đủ tiền, nhưng xin đừng làm mất dấu của chúng tôi ghi riêng ở mỗi phiến quế.

VĂN-HÒA
27, Gia-long, Huế

Xin nhớ rằng hiệu Văn-Hòa còn phát hành dầu LINH BỬU.

— Mua 1 hộp 7 xu có vé thưởng 1$00 đến 5$00

— Mua 1 lọ 25 xu có vé số từ 10$00 đến 100$00

XIN ĐỪNG LẦM

NAM-VIỆT VỚI VIỆT-NAM

Vốn là chúng tôi có lập ra hãng savon hiệu **VIỆT-NAM** *đã lâu nay, ai ai cũng đều hoan nghinh là savon thiệt tốt, chẳng kém savon Marseille mà giá lại rẻ nhiều. Nay chúng tôi có hay rằng có một thứ savon mới ra đề hiệu* **Nam-Việt** *và có nhiều ông mua lầm tưởng là savon* **VIỆT-NAM**, *viết thơ tới hỏi. Bởi vậy chúng tôi viết bài nầy xin qui ông qui bà có mua savon* **VIỆT-NAM** *thì coi kỹ có đầu hình người đàn bà* **VIỆT-NAM** *là savon của chúng tôi.*

Nay kính cáo

GIẢI-HUYẾT-ĐỘC P. D. Đ.

CHUYÊN TRỊ :

Đau xương.
Nhức gân.
Tê bại.
Mụt mảng.
Ghẻ chốc.
Mày đay.
v. v. . . .

解血毒
范允恬

Nhà bào-chế **PHẠM-DOÀN-ĐIỀM** Tourane (Annam)

PHÒNG KHÁM BỆNH

Nguyễn-si-Dụng

Y-sĩ Đông-Pháp

Rue Pasteur-Tourane

Sữa NESTLÉ hiệu CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Hãy xin không mất tiền một quyển sách dạy cách nuôi trẻ bằng tiếng quốc ngữ của Bác-sĩ Vidal soạn ở hiệu sữa NESTLÉ, phố Paul-Bert, số 55 Haiphong

NỰC NĂM 1933

Tại tiệm BOMBAY mới

AU-BON-MARCHÉ

115 Rue Paul-Bert :- HUẾ

Mới có về đủ các thứ SA-VAN-MINH toàn tơ, đủ các kiểu bông và trơn, lại thêm đủ các thứ hàng tơ lụa *Bắc-kỳ* như xuyên, lương, the, lãnh và nhiều đủ các mầu.

Giá bán sỉ bán lẻ không đâu sánh bằng.

ĂN GẠO, KHỎI PHẢI TRẢ TIỀN

Xin chú ý bài dưới đây thì rõ

Tiệm Bazar, tiệm thuốc bắc, tiệm tạp hóa, tiệm café, tiệm hớt tóc, vân vân. Muốn dùng gạo mà khỏi trả tiền. Xin hãy làm như vậy : Mua [illegible] (bạc giả) mỗi gói 0$15, THUỐC HO Bác-Bửu mỗi gói 0$10. THUỐC DÁN hiệu con rắn, hộp nhỏ 0$12, thuốc Chỉ-Linh tán, trị ban, nóng lạnh giá 0$12. Mua bốn món thuốc nầy về bán lại, mỗi tháng lợi ít lắm là 5$00, lấy tiền đó trả tiền gạo còn dư là khác. Như tiệm cô Nguyễn-thị Kính mỗi tháng được huê hồng hơn 50$, đủ rõ thuốc nầy bán chạy nhiều thế nào. Công chúng hoan nghênh là thế nào. (Ai không tin, đến hỏi cô Nguyễn-thị-Kính thì sẽ rõ). Thuốc nầy bán chạy hung lắm, bất kỳ tiệm ghé treo bán thì có người mua liền, vì thuốc được nổi danh đã lâu rồi. Dịp rất tốt, và có lợi, các nhà buôn, xin đừng bỏ qua rất uổng Huê hồng 30%, do nơi VIỆN-ĐÊ 11 quai de la susse, HUẾ hay là nơi Nguyễn văn Phố boite postale n° 63 SAIGON.

Thuốc nầy có gởi bán khắp cả Đông-Pháp.

Xem những Bức thư sau này, đủ biết đồng-bào công-nhận thuốc VẠN-BẢO của Hải-ngọc-Đường là thần-hiệu.

Thuận, le 11-2-1933

M. Nguyễn-huy-Cơ, Tú-tài, village Hoằng-Nghĩa à Thanhhóa

.....Người bạn tôi là ông Tr.-th.-Th. có tặng tôi một ve thuốc Vạn-Bảo của ông chế ra để chữa đau bụng, đầy bụng và tả-lỵ, tôi dùng rất thần-hiệu. Vậy xin ông gởi cho tôi 5 ve thuốc ấy theo cách lĩnh-hóa giao-ngân ...

M. Trang-văn-Chá, Receveur des postes à Thuận.

Tayninh, le 19-1-1933

M. Nguyễn huy-Cơ ..... à Thanhhóa.

.....Ông Ng.-đ.-Đ ở Mỹtho có giao cho tôi một số thuốc Vạn-Bảo và Bách-Ứng của ông chế ra, nhờ phát cho kẻ bần-bệnh, tôi theo như trong toa để dặn, cho bệnh-nhơn uống đều được khỏi cả.

M. Hoàng-văn-Đam à Tâmsinh

Thọhạc, le 30-1-1933

M. Nguyễn-huy-Cơ..... à Thanhhóa

Trong nhịp tết, có một ngày kia, tôi đi thăm bà con, cứ đến mỗi nhà là phải nhận uống một chén nước, hoặc chè tàu, hoặc chè ta không hạn, vì tôi uống nước quá độ, chiều hôm ấy tôi phát đau bụng và tả-lỵ, uống thuốc gì cũng không hiệu, tôi uống hết nửa ve thuốc Vạn-Bảo mà khỏi. Vậy có mấy lời cảm ơn ông.....

M. Lê đức-Toành v. Thọhạc à Đông sơn

Nhà in Tiếng-dân

In đủ các thứ giấy má, sổ sách, thơ thiếp, đủ các kiểu chữ quốc ngữ, chữ Tây chữ Tàu.

VIỆC THẾ GIỚI

(Tiếp theo trang nhì)

PHÁP

Phái xã hội ở Hạ nghị viện phản đối việc tăng thuế

Ba-lê, 29 — Phái xã hội ở Hạ-nghị-viện không thuận về việc tăng thuế ngoại ngạch, sẽ phản đối kịch liệt về việc tăng thuế cà-phê, và bênh vực việc lập độc quyền xuất cảng dầu hỏa.

Quốc tế Xã hội với đảng Pha xít Đức

Ba-lê, 30 mars — Ban chấp hành của Quốc tế Lao động Xã hội đã chuẩn y một tờ tuyên cáo chiến đấu với đảng Pha-xít, trong nhịp có những công chuyện ở Đức. không trả lời lại về bức thư yêu cầu hợp làm một chiến tuyến, Quốc tế Xã hội cũng còn cứ yêu cầu. Ban chấp hành ấy tuyên bố sẽ công kích các sự tàn ác ở Đức mà không kể gì đến lối hăm dọa của Goering : cấm các báo xã hội ở Đức, nếu các báo xã hội ngoại quốc cứ còn công kích chính phủ Đức.

Bãi công trong các xưởng thợ Citroën

Ba-lê, 30 mars. — Các nhà máy Citroën (làm xe hơi) định đình công vì thợ thuyền một đôi xưởng bãi công. Nguyên nhân cuộc bãi công nầy cũng không gì khác hơn là việc sụt tiền công, kể từ đầu từ 1er Avril 1933 Ông Citroen có tiếp đại biểu thợ thuyền. Phái đại biểu nầy tuyên bố rằng thợ thuyền nhà máy Renault cũng sẽ phụ họa theo, sẽ khoanh tay ngồi không trong buổi ấy.

Người ta đuổi thợ thuyền ra ngoài xưởng không xảy ra việc bạo động gì. Ngày 28 mars có nhiều cuộc diễn thuyết về tình cảnh thợ thuyền trong tất cả các nhà máy Ngày hôm sau, ở nhiều nhà máy có bãi công. 21 000 thợ bị thải.

Dân Do thái ở Pháp và Maroc đối với chính phủ Đức

Ba-lê 31 mars. — Dân Do thái ở Pháp và riêng ở Ba-lê định đến thứ 7 sẽ nhóm các hội Do thái ở Ba-lê để quyết định phương pháp phản đối những sự tàn ác của chính phủ Đức đối với dân Do thái ở Đức

Rabat, 29 mars. — Hội đồng Do thái sẽ nhóm vào ngày 1er Avril để định những phương pháp tẩy chay hàng hóa Đức.

ĐỨC

Chính phủ Đức đối với người Do thái...

[illegible] — Đảng thuyền khuyến toàn quốc đến Đức tẩy chay các nhà hàng của người Do thái để trừng phạt cuộc vận động phản Đức ở ngoại quốc Nếu biết rằng hôm nay, chẳng những các nhà hàng của người Do thái ở Schweria bị đóng cửa, mà cả những nhà hàng của người Do thái ở Glogau, Silésie cũng bị đóng cửa cả.

.... với đảng cộng sản

Hambourg, 29 Mars — Chính phủ Hitler cho xét soát các tòa nhà của hãng đại lý thương mãi Nga, nhưng không được gì vì người ta nghi rằng nghị viên cộng sản Dellmann vào trú trong ấy.

ANH

Thời cuộc Đức với dư luận ở Anh

Luân-đôn, 30 Mars. — Báo « Financial News » nói rằng trong tài chính và công nghiệp giới ở Luân-đôn rất ái ngại cho những việc xảy ra ở Đức. Chính sách chính phủ Đức cùng cuộc vận động phản người Do-thái rất có hại cho các chủ nợ ngoại quốc Có lẽ chính phủ

. . . . . .

ở Đức, và sẽ tẩy chay hàng Đức mà quay qua mua hàng hóa của các nước khác, nhất là của Bỉ

BỈ

Dân đói biểu tình

Bruxelles, 30 Mars — Chiều hôm nay dân đói định tổ chức cuộc biểu tình, song vì chính phủ thả cảnh binh ra nhiều quá nên không thành Có đôi đám xung đột giữa dân biểu tình và cảnh binh, nhưng không quan hệ gì lắm Người ta sợ rằng cuộc biểu tình ấy chỉ hoãn lại ngày khác chớ không phải tắt bẩu.

Maison HỢP-THỊNH 盛

Soierie & Mercerie

32 Ru des Cantonnais Phố Hàng Ngang

HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như: lĩnh áo, lĩnh quần đen, trắng trơn và hoa, the thâm hàng đen the các mầu trơn và hoa, Lụa thâm các mầu, trắng bề khổ 0m37, 0m40 0m70, 0m75, 0m80.

Lượt đen các hạng, vải mầu, chế hơi thiệt ngon Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ, vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các Quí khách ở xa xin viết thơ về lấy mẫu và giá hàng, bổn hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như valise, cặp sách, giầy giép, ví da, đồ đồng, đồ thiếc, như mặt gối vân vân... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các quí khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh Gởi hàng đi các nơi theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre-Remboursement).

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ các Quí khách mua thử sẽ biết.

Nay cẩn bạch

Mme NGUYỄN THỊ-SẦU

HỢP-THỊNH ⊛

32 Rue des Cantonnais HANOI

Vẽ ảnh truyền-thần bằng than hay mực tàu

Thật giống, thật khéo, không phai mầu

Ảnh bán-thân 50x60 2p90

Ở xa gởi ảnh về :

M. Trương-trọng-Bình

Office Indochinois du Travail

81, Route Mandarine, Hanoi

Gởi đi các nơi theo lối lãnh hóa giao ngân.

CÚM! CẢM SỐT! NHỨC-ĐẦU

Nên mua ngay THẬP-LINH-ĐƠN *mà uống, nhẹ một liều, nặng hai liều, khỏi ngay*

Mỗi liều . . . . . 0$10 — Một lọ 4 liều . . . . . 0$30

LỜI CẢM-TẠ

A Monsieur Vinh-Hưng-Tường à Vinh

Tôi là Linh-mục xứ Yên-lịnh có lời cảm tạ ngài sau nầy : Hôm tháng trước, tôi có lại hiệu VanPhước ở Quán hành mua 8 liều thuốc THẬP LINH ĐƠN đem về cho họ tôi 8 người uống đều là linh-nghiệm cả Nên tôi tin lại xin qui-hiệu gắng sức chế-tạo cho nhiều để cứu người ta vậy.

R. P. BINH, Linh-mục à Yên-lịnh

Thuốc này có bán ở các chi-điểm Phố-Gia Tường, *và các chi-điểm* Vinh-Hưng-Tường

AI MUỐN BÉO MẠNH, MAU KHỎI CÁC BỆNH ?

« Tôi ốm gầy, xanh xao, dáng sâm, nhàng, eo, quế có thuốc khắp nơi, mấy năm hết bạc ngàn mà vô hiệu, nay dùng Tiên-Tửu, thấy khỏe mạnh, đỡ đa, ăn khỏe, mau tiêu đói, ngủ ngon, tiêu trong hết các bệnh ... Tiên-Tửu quả thần diệu lắm, xin Quý-hiệu gởi cho tôi 6 chai nữa là đủng 1 chai). *Madame Trí-Phủ Nguyễn-văn-Chung à Nam-Định* ».

« Ông-Thân Bá-Thân tôi đau mắc bệnh ho lao, xanh xao lắm, ít ăn hơn ngủ, chân tay buồn mỏi, đau ngực, mỏi lưng, nay dùng Tiên-Tửu và Thuốc cầu Quý-hiệu, không những mau khỏi bệnh mà còn bẻo mập, khỏe mạnh lắm... *M. Trần-văn-Đông, commerçant à Khoái-Châu* ».

« Mấy món thuốc chuyên-trị của ngài như thuốc Phong-hải, Lậu Kinh-niên, Giang-mai, Đau ngực, Hen-suyễn, trọng-bình, Bạch-đái, quả thiệt tiếng hiệu-nghiệm lắm, vậy xin ngài lại gởi thêm thuốc đó theo lối giao-ngân Linh-hóa như kỳ trước về cho tôi... *Trần-Hưng tức ông LÀNG BÌNH à Cẩm-Khê* ».

Coi những lời khen đó, đủ chứng rằng : Tiên-Tửu rất thần diệu đại tài, các ngài nên uống, vừa mau hết các bệnh, vừa được khỏe mạnh, làm ăn lanh lợi phát đạt, sanh nam đẻ bảy bình yên vô sự, vì Tiên Tửu (pha với rượu nho cốt lâu năm rất thơm ngon, trẻ nhỏ cũng uống được, ông say) là thuốc Cố-tinh Bổ-thận, Bổ Phổi, Bổ Khí huyết, Bổ Tiên cốt, Bổ Tỉ vị rất mạnh rất tốt, hơn sâm nhung cao quế nhiều lắm, nên mau được bẻo mập, khỏe mạnh, ăn khỏe, mau đói, ngủ ngon, tiêu tiện trong mát, đại tiểu nhuận hoạt, nếu có các bệnh ho lao, đau phổi, đau ngực, hen suyễn, đau lưng, tiểu vàng đục, đau xương, ung sầu, lở chốc, phù hàng, nước, thương hàn, ngọc bệnh lậu, tim la, động kinh, tê thấp, đau bụng kinh niên, đau tim, đau dạ dày, đàn bà bạch đái, bạch trọc, kinh nguyệt không đều, muộn con, trẻ nhỏ cam sài, sanh cảm vân vân cũng mau khỏi lắm Còn như thuốc thì thần diệu nhất là : Thuốc Phong-hải ; ho lao, lao tinh niên thổ huyết ; Phổi, tiểu ; Di mộng tinh ; Lậu kinh niên ; Giang-mai ; đau bụng kinh niên ; Đau mắt kinh niên ; Đau ngực ; Đau thận, đau lưng, buồn mỏi tay chân, vân vân... Vậy dùng Thuốc vừa dùng Tiên-Tửu cũng mau khỏi bệnh, mà khỏi bệnh là khỏe mạnh, đi làm việc được ngay, cam quyết rằng suất nước Nam, không đâu có thuốc chữa các bệnh khó khăn kinh niên thần diệu đại tài bằng thuốc của Bổn-Đường. Vậy cơu nhất nhân, đức vạn phước, các ngài nên mách bệnh nhân gởi thơ về Đại-BẢO ĐƯỜNG 32 rue des Médicaments à HANOI mua Tiên-Tửu và Thuốc để được mau khỏi bệnh theo lối giao ngân lĩnh hóa công được, cước phí và số hư bổ chi, Bổn Đường chịu hết.

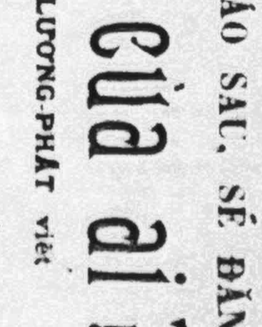

NHÃN XANH

Nhãn hiệu tinh khiết chịu bổ

Dùng sữa

"LE GOSSE"

Già ăn trẻ lại.
Gái ăn đắt chồng.
Nạ giòng ăn thụ thai.
Trẻ ăn chóng lớn.

Sữa "LE GOSSE" rất bổ cho tất cả mọi người ; có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà-nước năm 1933

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon

Có bán trong các tiệm tạp-hóa ở Đông-Pháp.

HIỆU GIẤY XANH : *Giá mỗi hộp* . . . . . 0$32

Đại-lý :

ÉTABLISSEMENTS MORIN-FRÈRES

HUE — TOURANE — QUINHON

Đâu là CÔI PHÚC ?

TRIẾT-HỌC TIỂU-THUYẾT

Tác giả : C. Flammarion ⟹ *Giang-Hạ dịch-thuật*

Số 104

Có hồi chúng nhìn xuống dưới đất, cũng như có nhiều cái ý-tưởng địa-cầu ta, và nhớ lại cái đời dĩ-vãng của chúng ở trên địa-cầu. Nhưng chúng không tiếc cái đời ấy chút nào. Cái thân thể của chúng hồi trước chẳng qua chỉ là cái áo mà chúng đã cởi bỏ lại ở dưới địa-cầu mà thôi. Chúng biết rằng sự sống là vô cùng tận, và các thế giới trong bầu trời là những đoạn vắn của cái đời vô tận kia.

Chúng lại nhìn qua con sao Chức-nữ sáng suốt kia, và chúng cũng tưởng tượng rằng sẽ cùng nhau đi tới một cõi thiên-đàng hoàn thiện hơn. Con sao Chức-nữ đối với chúng là cái dấu hiệu của cuộc lạc thú đời đời.

Có nhiều đầu chân lý cao hơn trái đất, cũng như có nhiều cái ý-tưởng cao hơn sự sống. Cái thú nghiên cứu trời nghiên cứu vũ trụ, ở trên các thế giới khác cũng chẳng khác gì trên thế giới ta ; và cũng như ở thế giới ta, trên các thế giới khác khoa học vẫn chiếm phần trọng yếu. Ái tình thắng được sự chết vẫn sống mãi kiếp nầy qua kiếp khác và cứ sáng đọi ra ngoài trái đất không sao tắt được. Cái sự sống ở trên địa cầu so với sự sống lâu dài vô tận kia, thì chỉ là cái bóng thoáng qua thôi.

Các tôn giáo là làm cho thoả các nguyện vọng của linh hồn ta, tùy theo trình độ của ta. Tôn giáo có trước khi phát minh ra các đầu chân lý trong thiên văn học, trước khi ta biết sự vô tận của không gian, của vũ trụ, và sự tỷ mọn của quả đất ta ; nên tôn giáo đã tin rằng địa cầu ta và ta là trung tâm điểm của vũ trụ, và lấy cái sự ngô nhận ấy làm căn bản. Các tôn giáo ấy chỉ dọn đường cho một tôn giáo chân chánh, cao hơn, rộng hơn, mà cũng rất thích hợp với khoa học và lý tính.

Chúa Giê-du là một người dẫn đường đi trước. Nếu chúa Giê-du mà đến sau Copernic, Galilée, thì chắc đã mở thật cõi trời cho ta rồi. Trên quả đất ta mà sự tri giác càng nhiều, thì tôn giáo càng được sáng và phát triển thêm. Trong khoảng tương lai sẽ có nhiều nhà tri thức đại tài xuất hiện để lo cho sự tiến bộ nhân loại. Chỉ có một cái chân lý, tức là cái chân lý về thiên văn, cái thực tế của các thế giới các cơ thể. Cái đạo tương lai sẽ là đạo-khoa học. Đạo ấy sẽ nhóm cả các nhà tư tưởng, và dân trên địa Địa cầu, trên Hỏa-tinh, hoặc trên tinh cầu nào khác mà có người ở, thì cái đạo ấy vẫn là một, mà không di dịch. Các đu ấy La-phật và Minh tinh ngày nay biết rồi. (*HẾT*)

Tiểu thuyết «ĐÂU LÀ CÔI PHÚC» đăng từ số 472, ra ngày 26-3-32 đến số báo 578 ra ngày 8-4-33 hôm nay, là hết. Tiểu thuyết nầy tuy có hơi dài, nhưng nếu ai đã đọc theo đó bản thì chắc đã trông thấy chỗ lý thú của nó và công nhận cái não tưởng tượng và cái học thức uyên bác của một nhà viết tiểu thuyết đại tài thái tây.

Tiếc rằng nguyên văn hay đẹp mười phần mà khi dịch ra không còn được một, không sao chạy khỏi cái câu cách ngôn Ý-đại-lợi : « Dịch là thất tín » (traduttore, traditore) Vả lại dịch một bản tiểu thuyết trường thiên không phải như dịch một bài học thuyết, nên không khỏi có nhiều chỗ vì sơ ý mà sai với nguyên văn. Nhưng dầu thế nào, đọc xong bản « ĐÂU LÀ CÔI PHÚC » độc giả cũng đã thấy rõ cái chỗ dụng tâm của tác giả và cả cái « triết lý » của bản tiểu thuyết. Tưởng đó là chỗ cốt yếu của công việc phiên dịch vậy.

Giang-Hạ

KỂ TỪ SỐ BÁO SAU, SẼ ĐĂNG BẢN

Tội của ai ?

của LƯƠNG-PHÁT viết

GIA-ĐÌNH GIÁO-DỤC

Ai lại không có gia-đình ? Gia-đình ai lại không cần đến giáo-dục ? mà quan yếu như là thứ sách dạy cần thiết, rõ ràng, dễ hiểu và có ích.

Bản sách nầy Bản-quán in đã hai lần, mỗi lần 2.000 quyển, rất được đồng bào 3 kỳ hoan nghênh.

Lần in thứ 3 nầy, bản quán theo ý muốn của công chúng mà in chung 2 quyển thượng và hạ làm một, để tiện cho các gia đình thường dùng. Trong sách nầy có in thêm một bản đề tên các báo và sách đã có nghị định cấm từ năm 1927 đến năm 1932 và một bản kê tên các thứ sách hiện bán tại bản quán. Vậy Ngài nào lưu tâm đến gia-đình giáo-dục, thường cũng nên mua quyển sách nầy.

Giá 0$35, ở xa xin gởi thêm 0$13 cước. Gởi lãnh hóa giao ngân 0$53.

TIẾNG-DÂN

https://tieulun.hopto.org

VIỆC TRONG NƯỚC

HUẾ

Vì trái banh mà thiệt một mạng người

Hôm chiều chủ nhật 2 avril vừa rồi, lúc 3 giờ, ở trước bến sân tê-nít Gia hội (gần trường học trẻ con Hoa kiều) có một người độ 19 tuổi chết đuối. Cái chết vì một trái banh.

Số là người bạc mạng ấy cùng với một lũ đông chơi banh ở sân tê-nít, rủi trái banh lại rơi xuống sông. Anh ta bèn cởi đồ lội ra lấy, nhưng bị sỉa chưn mà hồn phải theo Hà bá.

P. V.

THỪA-THIÊN

Cọp hại dân nghèo

Hôm 25 Mars, lối 8 giờ mai, một toán đông dân làng Liễu-cốc-thượng, huyện Hương-trà, đùi mác tưng bừng, kéo đi tìm xác người rể mụ Liêm đi làm tranh bị cọp bắt. Phân theo lối, tìm được xác thì cọp đã xơi mất bộ lòng và một bắp vế.

Con cọp nầy dử lắm từ Tết đến nay nghe bắt gần mấy mươi mạng dân miền ấy!

Lại ngày 20 tháng hai Annam, ở làng Thượng-an, huyện Phong-điền, có một toán người đi làm củi bị cọp bắt hết một người; ngoài ra, có 3 người bị cọp bắt ở nơi khác nữa.

Cọp nhiều quá, ai có cách gì trừ được cho dân quê nhờ không?

L. c.

HÀ-TĨNH

Học trò đối với cô giáo

Ở trường Đức-thọ, có cô giáo mới bổ về, mà phụ huynh học trò đều tỏ ý không phục. Vì cái lịch sử và hạnh kiểm của cô thế nào, nên họ cho là không thể làm khuôn mẫu cho con em và xin nhà học chánh xét cả hạnh kiểm và cách vệ sinh, không thì buộc họ phải đem con về thôi học.

Vậy nhà học chánh nên để ý.

M. C.

Đính chính

Số báo vừa rồi (577) có tin « *Một cái án mạng không hiểu* » ở **NGHỆ-AN** mà đặt vào thời sự **HÀ-TĨNH** là sai.

T. D.

QUẢNG-NAM

Hường bổn ăn trộm quế!

Ở làng Quế-Phương, tổng Phước-lợi, phủ Tam-kỳ, hương bổn đương thứ tên là Nguyễn-Chấy, nhà cửa trang hoàng, gia tư sung túc, nghiễm nhiên một tay chức việc trong làng, mà ai có ngờ trò lòng gian tham, đi làm việc bất chánh:

Tối 29 tháng 2 Annam vừa rồi cậu ta và ba anh em nửa tên là Trọng, Hầu, Diệc, đồng mưu lột trộm quế của người bà con trong xóm tên tên là Nguyễn-Mại. Mại đi tuần vườn bắt được, níu kéo la làng, và bô điểu danh « Hương Chấy », mấy người kia xúm đánh giải vây dựt chạy, song liền có lân bang tiếp đến, thấy vẫn đương chạy rỏ ràng.

Việc nầy đã đến quan.

Hương bổn mà đi ăn trộm, lại ăn trộm của người bà con trong xóm! Cái đời sinh lắm chuyện quái không ngờ!

Dân làng

Lý trưởng nhũng lạm

Lý trưởng làng Bích-ngô, phủ Tam-kỳ là Nguyễn-Thuyên tính tệ đủ đều. Dân làng đã có đưa đơn kiện 7 đều, xin trích đăng một đều trọng yếu:

Nguyễn-Thuyên làm lý trưởng trót 6 năm, thâu lúa ruộng công của làng mỗi năm hai mùa. Khi làm được 4 năm y thâu lúa được 3 880 ang, đợ ruộng công điền số bạc được 540$, thông đồng với phó quảng hồi hưu là Nguyễn-Điệp (hiện làm hương biểu trong làng) và tên cường hào là Hương-Hóe, chia nhau tiêu sạch.

Từ hai năm đây, y thâu lúa làng 1940 ang, bạc đợ ruộng làng được 405$, tổng cộng trong 6 năm một y thâu lúa làng là 5820 ang, bạc đợ ruộng là 945$. Hiện có cựu lý Phạm Mạn khai tại án.

Dân làng niện tỉnh hết sức ngưu khổ, ký thuế gần đến không biết lấy gì nộp, mà lúa bạc của làng thì chỉ mấy tay tiêu riêng thật là ức hiếp. Dân có đưa đơn kêu tại phủ hồi tháng chạp, xin quan trên cứu xét mà phân phát của làng cho dân nhờ, nhưng chưa thấy quan xử. Hiện đã dâu đơn lên tỉnh tòa. Mong ánh sáng công lý soi đến.

Dân làng

QUẢNG NGÃI

Sao còn thấy đóng cửa nữa?

Trung-kỳ-Thiệt-nghiệp chi cuộc ở Đồng-ké, ngày tháng giêng năm 1931, người trong sở bị tình nghi bắt giam, không có người buôn, nên chi cuộc ấy phải tự đóng cửa. Qua ngày tháng tư năm 1932, thấy ông Phan-đình-Hiến (Quản lý ở Tổng cuộc Phú-nhơn) đi với quan Đại lý Sơn Tịnh đến niêm cửa chi cuộc ấy lại. Nay ông Hiến có kêu với quan Công sứ xin mở cửa để kết tính sổ sách. Ngày 16-3-33, thấy có quan đồn, thầy Phán ở tòa Văn-tự, cầu quản phủ Sơn Tịnh và ông Phan-đình-Hiến Bạch-quang-Ba đồng đến khám chi cuộc ấy, rồi lại niêm cửa lần nữa. Không hiểu vì lẽ gì.

Lạ thật

BÌNH ĐỊNH

Cường hào

Ở làng Phú-giáo, tổng Thánh-lộc, huyện Phù-Cát, có đại hào mục Lê Thi, phụng tế Nguyễn-Mại, hương mục Nguyễn Bổng nếu anh em thân thuộc giàu có, đối với chúng dân làm điều tỉnh tệ:

1.) Tháng 8 năm Bảo-đại thứ 5 là kỳ quân cấp ruộng cho dân, các người ấy ép dân phải kiếng mỗi khẩu phần 4 tấc để họ bảo xã cấp ruộng cho, nếu không thì để quá vụ không ruộng mà cày. Chúng phải kiếng mỗi tên 4 tấc qui lại dâng Lý-điền-Sen được 4 sào bảy thước năm.

2.) Làng có 15 mẫu sa bồi thủy phá, ruộng nầy đều dân chia nhau bồi thuế. Nhưng trong 15 sở đó lại có một sở Nguyễn Quyền 5 sào, 11 thước, 6 tấc chỉ bị bồi cát 2 sào, còn lại thì họ lập mưu cho bà con thân thuộc bắt vào đó để dấu cho Nguyễn Bổng 1 sở ruộng cày cấy như của tư, còn dân phải bắt trên chỗ cát bồi.

Sự nhũng tệ ấy, dân chúng đi kiện, hiện có giấy má làm bằng, mong quan trên xét cho.

Dân làng lai cảo

PHAN-RÍ

Thuế xe máy tăng lên sao?

Theo như mấy năm trước, có trát sức trước cho các làng ai có xe máy mỗi cái phải đóng thuế 1$25, nếu quá kỳ hạn đã định sẽ bị phạt.

Năm nay không thấy trát sức, mà từ hôm đầu tháng Mars đến nay, Quan Đốc Phanri sai lính chặn các nẻo đường, bắt mỗi cái xe máy phải nạp 1$85, người nào đến tại tòa mà đóng thuế cũng phải đóng 1$85, chỉ trừ xe con nít thì 1$25 thôi.

Nếu xe nào đóng thuế rồi mà không đeo tấm bản (plaque) vào xe, hay là bỏ bản ấy trong túi cũng phải phạt 0$60.

Đã không sức trước mà nghe nói hết tháng Mars này, mỗi cái xe máy phải nạp 2$45 (phạt lên).

Hiện lúc khuẩn bách nầy, nhiều kẻ có xe máy đem bán rẻ chẳng ai mua, lại bị đánh thuế rất nặng, thiệt cực trăm bề!

Dân Phanri

HIỆU DƯỠNG-NGUYÊN

養元號揀選上品生熟藥材

là một hiệu to nhất, hoàn toàn nhất, của người Việt-nam.

Bán buôn, bán lẻ, thuốc nam, thuốc bắc rất nhiều, đủ cả các toàn sâm Hoa-kỳ, sâm Cao-ly v. v. thứ nào cũng chọn toàn hạng tốt cả, giá tính rất phải chăng.

Xin đồng bang chiếu cố.

Ở xa bán theo cách *lãnh hóa giao-ngân*.

Thơ và mandat xin đề gửi cho M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG hiệu Dưỡng-Nguyên *123, Phố-Khách — Nam-định*

Chiếu hàng. — Express - Brodeur-Couseur. KIM-TÂN-THỜI đã thêu và khâu kiểu máy, rất nhanh, rất đẹp, rất tiện lợi, ai cũng dùng được. Giá ba Hào cả cước. PHẤN-TÂN-THỜI để đánh mũ, giầy chẳng, như mới. Giá C$15 cả cước. Nhận Mandat hay Tem postes **TAN-PHAT**, *N° 20, Bd. Gia-Long, HANOI (Tonkin)*

Thuốc điếu số «1» mỗi bao giá	0$06
Thuốc điếu «Mic» »	0$08
Thuốc điếu «con gà» »	0$08
Thuốc điếu «Bông hường» mỗi bao giá	0$10

Mua buôn giá phải chăng xin viết thơ thương nghị

HON-LỢI

Đại-lý — Quinhơn (Annam)

GIA ĐÌNH GIÁO DỤC

In chung làm một quyển

(CÓ BẢN KÊ TÊN SÁCH CẤM)

Giá 0$35

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM đã chữa

BỆNH GIANG-MAI

bằng thuốc bánh

SIGMARGYL

Thuốc **SIGMARGYL** trắc có ba thần hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang-Mai, thuốc **SIGMARGYL** nầy chữa ngay ở máu và ở các nơi bệnh chứng tồn-thương, cả các thời-kỳ của bệnh Giang-Mai. Không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến tỉ vị, thuốc nầy là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công-hiệu:

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE số 2, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc **SIGMARGYL** bán tại các hàng bào-chế tây ở thuộc-địa.

ở Huế: Pharmacie IMBERT

Sách thuốc

Dịch ra quốc ngữ, trên đặt thành ca, kể ra các bệnh, dưới kê đơn thuốc, vừa chữ quốc ngữ, lại vừa chữ nho, bệnh nào thuốc ấy, thật rất tinh tường, có 372 cái đơn thuốc chên chữa đủ hết các chứng bệnh người lớn trẻ con, dùng rất công hiệu. Ai có sách này cũng như có thầy lang đại danh sư ở trong nhà vậy. Khi nào có bệnh thì tự xem sách kê đơn lấy thuốc mà dùng thật rất tiện lợi. Ai biết quốc ngữ là kê đơn được. Giá một quyển 1$00.

Nguyên sử tòa thượng hạng thông phán

TRẦN-ĐỨC-CẢNH

57 - phố Định - Tân — 57

TONKIN NAM-ĐỊNH

LÀM TOÀN BẰNG MÁY!

làm bằng vải trắng cao-su và da acajon hay da beige và da grise, semelle bằng crêpe anglaise, tùy ý các ngài lựa da, bán giá đặc biệt là 3$85 một đôi. Cũng kiểu ấy, bằng hai thứ da cả, năm ngoái bán 5$00; năm nay chỉ bán có 5$50 một đôi.

AN-THÀNH

Cordonnerie Moderne

57 Rue de la Soie -:- HANOI

Ai đã có Catalogue An-Thành 1932, nay hạ giá là 15%.

VẬT QUI ĐỂ HỘ THÂN

1er) Dầu LỢI-SANH của nhà thuốc LỢI-SANH-ĐƯỜNG ở Saigon là một thứ dầu trị bá chứng: nhức đầu, đau bụng, thổ tả, cảm gió, sổ mũi, cảm độc v. v. hay hơn và rẻ hơn các thứ dầu khác. Dùng dầu LỢI-SANH lại còn giúp được người Việt-nam trong cuộc tranh thương nữa. Giá bán rao hàng mỗi ve 0$20

2.) **Điều-kinh-hoàn**

Đờn bà bị chứng đau bụng máu, ăn ngủ không ngon, tay chân bải hoải, gầy ốm xanh xao, là vì bởi đường kinh lúc trời, lúc sụt, khi có khi không, hồi nhiều hồi ít, dùng ngay thuốc ĐIỀU-KINH HOÀN của bản hiệu thì được bình phục ngay. Thuốc ĐIỀU-KINH nầy không riêng gì đờ người có bệnh, mà người vô bệnh dùng nó thì khí huyết càng thêm bồi bổ lại tiện bề thai nghén.

Giá bán mỗi hoàn 0$20. Mỗi hộp 6 hoàn 1$10.

Bản đường chế đủ các thuốc cao đơn hoàn tán rất linh nghiệm, *đều có nhãn hiệu BÀN TAY, đã cầu chứng lại Tòa Sàigòn*

Ở Trung Bắc kỳ ai muốn làm Đại-lý hoặc mua dùng dầu và thuốc của bản đường xin viết thơ thương lượng với M. TRẦN-DIÊU 50 rue de la Marne près de kho-muối TOURANE

LỢI-SANH ĐƯỜNG

371 rue Paul-Blanchy -:- TÂN-ĐỊNH -:- SAIGON

NGU-TINH

Nhân - Tạo - Huyết

của lương-y YECSIOUNINE

Chuyên-trị:

TINH-THẦN LAO-TỔN

KHÍ-HUYẾT GIẢM-SUY

Có tinh chất đặc biệt là sát được trùng độc ẩn núp trong máu, nhất là trùng lậu, giang mai nhập cốt. Và trẻ con sái ghẻ

Thuốc nầy đã được nổi tiếng là một món thuốc **Bổ-Huyết Sát-Trùng** *rất hay. Và đã phân chất tại phòng Tuy-nghiệm Đông-dương tại HANOI ngày 15 AVRIL 1932.*

Mua thuốc xin hỏi tại TỔNG-ĐẠI-THỦ của nhà thuốc NÂM-SAO:

SINH-HUY

44 — Maréchal Foch — 44

VINH

Là nhà bán thuốc SỐT RÉT, NGÀ NƯỚC nhãn « NÂM SAO » rất thần hiệu

Mỗi gói 0$15

Thuốc tốt thấy hay

Nay bản hiệu kính lời cáo-bạch,
Chế, sao, bào, tán thẳng ngay,
Xin mời các ông bà, quá bước,
Cốt nhất là mỏ Dược-Phòng.
Lời cẩn cáo tổ cùng qui khách,
Giấy bìa, bút mực, mètre đo,
Được mấy nơi danh y, thuốc tốt,
Trước là mua bán làm quen,
Tờ cẩn cáo mấy lời chân thật,
Trước nhà là chợ ngó sang,
Bán thuốc bắc, chẩn mạch có thầy,
Rõ ràng thuốc tốt, thầy hay, sẵn nhà.
Dùng mà xem quả được như lòng.
Phụ thêm tạp hóa đồ trong đồ dùng.
Có bàn riêng, vở sách học trò.
Các đồ dùng để học trò thiếu chi.
Mời các ngài thử một lần xem.
Sau ra còn để tiếng khen đời đời.
Hiệu chúng tôi ở giữa đất Bàn.
Ở theo giãy phố con đường Muỗi.

Đông - Lợi - Hưng

Avenue du Massé TOURANE Annam

DÍA BÉKA

PHÙNG-HÀ

ÉTIQUETTE NOIRE

Mme RICHARD

Rue Citadelle -:- Huế

MAGASIN DE SOIERIES

TAN-LỢI

132-134, Boulevard Tổng-đốc-Phương — Cholon

Bổn hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải, như là: lãnh, xuyến, trứu, cẩm nhung, cẩm châu v. v. Hàng thiệt tốt, thiệt bền, hàng nhuộm đen mặc đến rách không hề sự phai trề. Bán lẻ đủ các thứ hàng Bombay, hàng Nhựt bổn v. v., khăn đội đầu rất vô thêu nhiều kiểu, nhiều màu thiệt đẹp, đủ các thứ màu nhuộm của Tây hiệu « Tannerie Idéale » danh tiếng thuở nay ở Nam-kỳ.

Lãnh bán sách mới xuất bản nhãn hiệu « Pagode Chinoise et Annamite de Cholon » (Đề-ngạn Hán Việt tự miển) viết toàn Pháp văn của M. Lê-văn-Lưu, hàn-lâm học sĩ, thường tho ngự đồng Đào-đầu bội tinh, soạn, có 32 cái ảnh chụp (photographures).

Sách nên đọc, giá 1$00, gởi theo cách lãnh hóa giao ngân 1$20.

Mấy nhà bán sách tây và ta tại Saigon có bán

Bánh hộp biscuits « Kim-Thời » của bổn hiệu chế tạo chẳng khác nào biscuits mélangés choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 0$75 tại bổn hiệu (mua sỉ có huê hồng).

Ở Bắc-kỳ có bán ở hiệu Quảng-vạn-Thành Hội-bản 129 Rue... Haiphong, giá mỗi hộp là 0$80.

Bổn hiệu bước bán đã mấy chục năm cùng các tỉnh Trung kỳ và Bắc-kỳ. Ở xa xin viết thơ về thương nghị.

TÂN-LỢI

132-134, Bd Tổng-đốc-Phương — CHOLON

ĐỒNG-BÀO, ĐỒNG-BÀO???

Đã kêu là đồng-bào, tức là cùng nòi giống, cùng xứ sở, cùng một nước với nhau, đã là đồng bào thì:

KHÔNG LẼ NGƯỜI NAM lại không dùng thuốc nam?

KHÔNG LẼ NGƯỜI NAM lại không trọng thuốc nam?

KHÔNG LẼ NGƯỜI NAM lại không cổ động cho thuốc nam?

KHÔNG LẼ NGƯỜI NAM lại không giới thiệu cho thuốc nam?

Thuốc nam là thuốc nào? tức là thuốc của nhà **NAM-THIÊN-ĐƯỜNG** Nam-Định, dùng toàn các môn thuốc nam mà chế tạo ra bệnh nào có đủ thuốc ấy, linh nghiệm như thần, đã được bằng cấp và đã nổi tiếng khắp trong nước, người Việt-Nam nên sẵn lòng chiếu cố đến thuốc Nội-Hóa, hoặc mua dùng, hoặc mua sỉ, hoặc làm Đại-lý, hoặc cổ động giúm cho thuốc **NAM-THIÊN-ĐƯỜNG**, để chấn hưng cho nghề thuốc nam, để giữ lấy mối lợi quyền cho thực nghiệp nước nhà, ấy là bổn phận của người Việt-Nam, biết thương nhau, biết giúp nhau vậy. Ngài nào muốn dùng thuốc gì, muốn làm đại-lý bán thuốc nam, xin cứ gởi thơ cho nhà thuốc, **NAM-THIÊN-ĐƯỜNG**, 137, rue Maréchal-Foch Nam-Định mà lấy chương trình và catalogues.

BAO-NINH

Bệnh quỷ đã có thuốc tiên!!

[illegible]

Imprimerie « TIẾNG DÂN, HUẾ

Directeur Gérant: HUỲNH-THÚC-KHÁNG.

https://tieulun.hopto.org